

УДК: 687.016+391.4:7.048

ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАЦІОНАЛЬНОГО КОСТЮМА ІНДІЇ З МЕТОЮ РОЗРОБКИ СУЧАСНОЇ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ

Студ. О.М. Гаврилов, гр. МГДк-1-17
Науковий керівник проф. Т.Ф. Кротова
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження особливостей формоутворення та декорування національного жіночого костюма Індії, а саме: різновидів форми, силуетів, пропорцій, елементів декору, кольорової гами. Отримані теоретичні та практичні результати втілити в подальшу розробку сучасної колекції жіночого одягу.

Завдання, поставлені в роботі, вирішувалися теоретичними та експериментальними методами:

1. Дослідження особливостей формоутворення, декорування та колористики різних видів національного жіночого костюма Індії, а саме: сарі, сальвар-каміз, дупатта, ленга та інші.
2. Проведення ряду наукових методів досліджень, систематизація отриманих даних (анкетне опитування орієнтовної групи споживачів, методи системно-структурного та морфологічного аналізу, виокремлення формотворюючих, консьруктивних та декоративних елементів для асортиментних блоків колекції) .
3. На основі отриманих результатів, системності та послідовності виконання вищезазначених наукових методів розробити сучасну колекцію жіночого одягу.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування жіночої колекції одягу з використанням мотивів національного традиційного костюму Індії. Предметом дослідження є поглиблене вивчення структури індійського жіночого костюма з метою розробки колекції сучасного жіночого одягу.

Мета та засоби дослідження. Для дослідження інформаційних джерел використано літературно-аналітичний метод; для аналізу національного індійського одягу, колористики, оздоблення - візуально-аналітичний метод, системно-структурний аналіз; для структурування моделей колекції - метод морфологічного аналізу.

Наукова новизна та практичне значення На основі поглибленого вивчення етнічних традицій та національного костюма Індії, його різновидів, конструкції, колористики та способів декорування було розроблено сучасну колекцію жіночого костюма з метою створення максимально комфортного та естетично привабливого одягу для споживачів.

Результати дослідження. Індія є однією з небагатьох країн, яка і в нинішніх умовах зберігає основу традиційного костюма. Мета роботи: проаналізувати художньо-композиційні характеристики основних видів жіночого традиційного індійського костюма з метою розробки сучасної колекції одягу.

Одяг, який відрізняє жіночий образ від представниці інших народів – це «сарі». Воно утворюється зі смуги тонкої бавовняної або шовкової тканини довжиною 7-9 метрів. Сарі драпірують навколо стегон, а кінець перекидають через плече на груди. Вдягають його на топ і довгу спідницю, яка допомагає щільно закріпити складки сарі. Топ називається «чолі» або «равика», він прикриває верхню частину тіла і може бути як зі спинкою, так і без неї, з короткими рукавом або довгим, залежно від регіону Індії.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Художнє моделювання костюма

У спідниці є теж безліч своїх назв: «ленга» або «ланга» в Південно-Західній Індії, «шая» на Сході, «лехенга» в Північній Індії, «павада» або «павадаі» на Півдні Індії, «чание», «гагра», «гагари», «паркар» на Заході.

Забарвлення сарі надзвичайно розмаїте: основу складають рослинні орнаменти і композиції, зустрічаються також і одноколірні сарі. Це вбрання має різне призначення.

Для значних подій і свят сарі виготовляється вручну. Майстер складає візерунок для шати, а після виконання роботи знищує ескіз. Таким чином, сарі стає унікальним.

Інший вид традиційного жіночого одягу – «сальвар-каміз» – штани з тунікою. Костюм може бути виконаний по-різному, ширина штанів і довжина туніки варіюються. Кольорове розмаїття цього вбрання є дуже широким. Для зручності рухів з боків у туніки є розрізи, її воріт зазвичай прикрашений вишивками з люрексу, бісеру, використовуються паетки. Костюм доповнюється довгим шарфом-накидкою, що має назву «дупатта».

Для великих урочистостей передбачено ще один вид традиційного вбрання – «ленга». Це поєднання довгої спідниці і короткою блузки. Як і «сальвар-каміз», «ленга» носять з «дупатта».

Виразність індійського костюма та його володарки підкреслюється такими елементами, як прикраси і макіяж. Жінки з давніх-давен користувалися фарбами для обличчя, тіла, нігтів і рук. А без величезної кількості намист, кілець, сережок, браслетів для рук і ніг традиційний костюм не має завершеного вигляду.

Висновки. Під впливом європейської моди окремі деталі національного індійського костюма зазнають змін: використовуються сучасні тканини, змінюються візерунки, варіюється крій чоловічих сюртуків, тунік, штанів, застосовуються нововведення в декорах.

Відбувається і змішання стилів. Чоловіки носять чалму з діловим костюмом. Можна побачити поєднання національної туніки або «ширвані» з брюками сучасного крою і з джинсами. Жінки поєднують елементи традиційного костюма зі спідницями модних фасонів. Тим не менше, індійський костюм не втрачає своєї унікальності.

Ключові слова: національний жіночий костюм Індії, етнічні мотиви, декорування, колористика.

ЛІТЕРАТУРА:

1. История костюма всех времен и народов. Восточные традиции. Китай, Япония, Азия, Индия, Персия / Сост. А.Астахов. – М.: Печатная слобода, 2014. – 248 с.